

skudet, eller hvad man kalder Overstod, nemlig Afdragene paa vor Gjæld, svinde bort. Det er denne Tilstand, som Alle uden Undtagelse maae erkjende, er Danmarks finantzielle Still-
 ling nu, at vi ved at betale ordinaire og ex-
 traordinaire Udgifter og benytte ordinaire og
 extraordinaire Indtægter, derunder Opspiisning
 af vore Activer, kun med Vanskelighed kunne
 komme igjennem, og at det er sandsynligt, at
 vi i Fjedsaar endog maae gjøre nogen Gjæld.
 Naar jeg nu spørger, om vi befinde os i en
 sorgelig Tilstand, saa siger jeg, uagtet det, jeg
 har anført, Nei. Jeg kan ikke nægte, at naar
 jeg seer vor finantzielle Tilstand, som den har
 udviklet sig i Aarenes Løb, maa den anses for at
 være ret tilfredsstillende, naar vi huske paa, at vi
 have haft toende haarde Kampe, svære Krige, der
 have trukket stærkt paa vore Finantser, at vi have
 haft al den Udtømmelse, som følger med saa-
 danne Krige, at vi have haft forskjellige Kriser
 i disse Aar, baade i Handel, i Industri og i
 Landbovæsen, og fremfor Alt, at vi have mistet
 Landsdele og dog paa mange Punkter maae
 udrede ligesaa store Udgifter, som der hvilede
 paa os, da Landet var større. Jeg siger, at
 det er under en saadan Udvikling helbdt, og
 at vi med en vis Tilfredsstillelse kunne see
 paa, at Danmark har kunnet opfylde alle sine
 Forpligtelser, og at Folket i det Hele er gaaet
 fremad under alt dette. Hvad sthyldes nu dette?
 Det sthyldes i mine Tanker to Ting. Det Ene
 er, at Folket, hverken efter Krigen i 1848 eller
 efter den Kamp, der endte i 1864, har for-
 saget, at der har været en stærk, fremadstræ-
 bende Aand, en Villie til at bringe det bedst
 Mulige ud af vanskelige Forhold, at der er
 udviklet smukke og gode Kræfter i forskjellige
 Retninger, og at derfor de danske Borgere un-
 der alle de Lidelser, de have undergaaet, dog
 have vidst i visse Henseender at vende selve
 Ulykken til det Gode. Men det har i mine
 Tanker i ligesaa høi Grad havt sin Grund
 deri, at vore Regjeringer og Rigsdagene ere
 gaaede frem paa eengang med Forsigtighed og
 med Driftighed, med Forsigtighed ved Udredelsen
 af mangfoldige Udgifter, som den Ene og den
 Anden kunde ønske afholdte, men som man har
 følt, at Statens Kræfter ikke tillode, med
 Driftighed, idet man ganske sikkert maae sige, at

vi kunne see paa de svundne Aar med Til-
 fredsstillelse i den Henseende. Det er blevet
 fremhævet her, hvorlibet vi have gjort, men jeg
 siger, at naar Danmark under saadanne For-
 hold deels har bygget, deels har under Bygning
 over 100 Mill Jernbane, er det meget agt-
 værdigt, og naar vi have bragt det dertil, at de
 sidste smaa Byer i næste Finantsaar ville faae
 Telegraph, saa siger jeg, at det er meget an-
 stændigt under de Forhold, vi have levet under.
 Det maa dernæst overhovedet erindres, at
 mangfoldige Foretagender, saasom Bro-, Havne-
 anlæg og andre Anlæg af forskjellig Art, fra
 Amternes og Kommunernes Side, ere blevne
 støttede af Staten; det hele store Veianlæg er
 ogsaa gaaet sin forfattede Gang med meget be-
 tydelige Offre. Der er saaledes Meget, som
 vi i den Tid have udført. Men paa samme
 Tid have vore Finantsministre, idet de have
 arbejdet i Statens Tjeneste, været forsigtige
 ved ikke at indlade sig paa Foretagender, som
 man forud kunde see let vilde berede os Van-
 skeligheder og ikke kunde udføres uden altfor
 store Anstrengelser. Jeg vil haabe, at den
 ærede Indenrigsminister har følt sig noget
 uhyggelig tilmode, naar han har modtaget
 mange Complimenter; thi der har endog her i
 Salen været talt om Hjertelag for Jernbane-
 anlæg og om Patriotisme ved at votere disse
 Summer. Altsaa, det skulde virkelig være Tegn
 paa, at man ikke havde Hjertelag for Jern-
 baner, naar man ikke i Dieblivet vilde votere
 disse Summer. Nei, Sagen stiller sig jo
 ganske anderledes. Alle have i disse svundne
 Aar viist, at de have det Slags Hjertelag og
 det Slags Patriotisme, dersom der overhovedet
 kan være Tale derom; Spørgsmaalet er kun
 at veie, hvad der i det givne Dieblik er for-
 stændigt og fornøstigt; thi vi kunne let komme
 til at staae den hele Sag ved, at man hurtigt
 og raff, men ubetænksomt tager en Beslutning,
 der ikke kan ændres, naar den engang er tagen.
 Nu vil jeg sige, at i denne Henseende troer
 jeg, at det rette Hjertelag og den rette Pa-
 triotisme bedst vise sig deri, at man gaaer
 gradvis frem; det er Stykkeproven i denne
 Sag, at det, man har udført, ikke giver for-
 ringe Udbytte; man maae føle sig frem, og,
 inden man tager sin Beslutning om at gaae